ATILIM

Yıl 9, sayı 9 (105)

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi organı — 1 Eylül 1982

Bütün ülkelerin proleterleri birleşiniz!

12 Eylülcü cunta anayasasına HAYIR!

Ulusal ve sosyal kurtuluş savaşımının güvencesi

TKP 62 yaşında

General Evren Afyonkarahisar'da konuşmasında TKP'ne saldırdı: Gerici anayasalarına karşı ilk "Hayır" sesini yükseltenin partimiz olduğunu itiraf etti. Yurtseverlere, demokratlara uyguladıkları işkence ve cinayetlerini en başta ortaya çıkaranın partimiz olduğunu itiraf etti... Ne oldu cuntanın "TKP'ni çökerttik" yaygaraları?

TKP 62. yılına demokrasi savaşımının en ön sıralarında çarpışarak giriyor. Çökertemezler onu: Çünkü o, gücünü işçi sınıfından, ulusun en ileri sınıfından alıyor. Marksizm-Leninizm'den, proletarya enternasyonalizminden alıyor. Halktan yana, kararlı ulusal politikasından alıyor. O, savaşsız ve sömürüsüz bir dünya ve Türkiye için savaşıyor. TKP, dünya komünist hareketinin kopmaz bir parçasıdır. Biz komünistler, bu hareketin savaşım gücünü yükseltmek için, birliğinin pekişmesi için savaşıyoruz. Biz, tüm bunlar için dünya komünist ve işçi partilerinin yeni bir ortak konferansının güncelliğine, yakıcılığına inanıyoruz, bunu öneriyoruz!...

TKP'ni çökertemezler: Çünkü o, çok eski bir geçmişe, derin tarihsel köklere dayanıyor. Türkiye tarihindeki ileri, halktan yana, haklı, güzel her şey işçi sınıfının partisine, TKP'ne mirastır! O, bu şanlı geçmişi en ileri yarınlara bağlıyor. TKP, Türkiye'de devrim için, sosyalizm için savaşıyor. Komünizm için savaşıyor.

TKP, Türkiye halkının ulusal savaşımını dünya halklarının savaşımı ile bağlayan güçtür. Düşmanın, onu saldırılarına boy hedefi yapması bundandır. Ama tarihin çarkını geri çevirmezler. Evren'in TKP'ni saldırılarına baş hedef yapıp, "TKP'ni çökertme" masalını kendi elleriyle yıkması, yalnız TKP'nin yok edilmezliğinin iti-

▶Arkası 7. sayfada

> Burjuva efendiler...
>
> TKP sınıfsal bir varlıktır. O, Türkiye işçi ve köylülerinin partisidir. Bu sınıflar var oldukça o da yaşayacaktır. Bu sınıflar yok edilemez. Partilerini yok edemezsiniz.. TKP uluslararası bir varlıktır. Uluslararası proletarya ordusunun Türkiye'deki bir koludur. Uluslararası bu ordu var oldukça siz o partiyi yok edemezsiniz... Bizim işçi ve köylülerimizin partisi, bizim sınıflarımız gibi daima ayakta kalacaktır...
>
> **TKP MK Bildirisi - 1922**
> (TKP'ni yasaklama kararı üzerine)

TKP ateş boyunda

Dünyamız korkulu, kaygılı günler yaşıyor. Yayılmacı Amerikan emperyalistleri biteviye gerginliği artırıyor. Pek çok yerlerde, ülkemizin yanıbaşında Lübnan'da olduğu gibi, savaş ocakları tutuşturuyor, çıban başları koparıyor. Açıkça "Uzun süreli bir atom savaşından" söz ediyor. Stratejisini gizlemiyor. Bunu Batı Avrupa ve Türkiye gibi bağlaşıklarının topraklarından yapacağını ortaya koyuyor. Başlayan NATO manevralarında bu planın nasıl uygulanacağı sergileniyor.

Türkiye NATO'ya bağlı. Cunta, Amerika'nın dümen suyunda, Reagan'ların dediklerine ayak uyduruyor. Bütün bir halk, Anayurt, 45 milyon insan uçurumun kenarına itiliyor. İşbirlikçi, tekelci egemen çevreleri, onların çıkarlarını, politikalarını savunan militarist cunta, bu tehlikeyi, bunalımı daha da sertleştirdi.

Cunta iki yıldır, dolu dizgin sert baskılarını sürdürüyor. Zindanlar dolup taşıyor. Cuntanın yargı aygıtları durmadan işliyor. Komünistlerin, barışseverlerin, sendikacıların, gençlerin, öğretmenlerin, yazarların, bilginlerin, toplumun geniş katmanlarından yurttaşların duruşmaları, yargılanmaları sürüyor. Ağır hapis, ölüm cezaları kesiliyor. İşkencelerin arkası kesilmiyor. Cunta giriştiği serüvencilik yolundan böylesine yürüyor.

Bu durumda, bu ortamda, bu savaş ateşleri içinde, TKP işçi sınıfının, tüm halkımızın en güvenilir savaş örgütüdür. TKP, komünistler, her yerde, ateş boylarının her kesiminde özveriyle dövüşüyor. 62 yıllık çetin savaş deneyleri boşa gitmedi. Kadrolar şimdi daha iyi örgütlenmesini, daha iyi yığınlarla bağlanmasını öğreniyor. Yığınların sesine, istemine kulak veriyor. TKP'nin cunta anayasasına savaş açan ilk politik güç olduğunu cunta başı Evren bile söylemek zorunda kaldı. Onun geniş sempatizan yığınlarına dayandığını, yurdumuzda bugün en iyi örgütlü bir parti olduğunu cuntanın savcısı bile açıklamak zorunda kaldı. TKP ateşboylarında yükseliyor!

Anayasa taslağına karşı çıkan tüm güçler birleşin!

TKP Merkez Komitesi bildirisi

Generaller iç ve dış demokratik kamuoyunun baskısı altında anayasa referandumunu erteleme yoluna gidemediler. Çalakalem hazırlanmış bir anayasa taslağını açıklamak zorunda kaldılar. Bununla birlikte, generaller kendiliklerinden erkten vazgeçmiyorlar. Ve hiç de demokrasiye geçmek niyetinde görünmüyorlar. Onların amacı, sivil gerici güçlerle işbirliği içinde erki elde tutmak, bu diktayı parlamenter bir kılıfla örtmektir.

Bu anayasa taslağı gerçekte bir ceza yasasıdır. Polise, jandarmaya açıkça adam öldürme hakkı tanıyan bu taslak, insanın yaşama hakkına karşı bir saldırıdır. En temel insan haklarını çiğneyen böyle bir tasarıya ilk desteğin Amerikan hükümet çevrelerinden gelmesi rastlantı değildir. Cuntanın anayasa taslağı demokrasiye karşı polis devletinin, ulusal egemenliğe karşı NATO'ya, Amerikan emperyalizmine bağımlılığı savunuyor. Türkiye bu anayasayla, her fırsatta sıkıyönetimlerle yönetilecek, parlamentoya bile danışılmadan güzel yurdumuz NATO'nun emrinde savaşlara sürüklenebilecek, topraklarımıza Amerikan orduları, "Çevik Kuvvetler" istedikleri gibi dalabilecektir. Bu anayasa taslağı işçi sınıfının, emekçilerin, köylülerin, orta katmanların ekonomik, sosyal haklarına karşı IMF'lerin, Dünya Bankası'nın, yabancı tekellerin, yerli holdinglerin bankerlerin, toprak ağalarının, silah ticareti aracısı kodaman generallerin egemenliğini savunan bir rejim dayatıyor. Bu anayasa taslağıyla, 1961 Anayasasında var olan sınırlı hak ve özgürlükler kökten budanıyor.

Cunta bu anayasayla başta TKP olmak üzere tüm ileri partileri yasaklıyor. Bunun yanısıra, ellerinden hemen tüm çalışma olanakları alınmış olan sendikaların, kooperatiflerin, meslek örgütlerinin, derneklerin ve siyasal partilerin eylem birliği, ulusal demokratik tek cephede birleşmesi de yasaklanıyor. Görülüyor: Cunta ileri partilerden ve halkın tek cephesinden korkuyor.

Şimdi, bu halk düşmanı anayasa taslağı süngü gölgesinde, onbinlerce yurttaşın zindanlarda çürütüldüğü, binlercesinin idam istemiyle yargılandığı koşullarda sözde "tartışmaya" açılıyor. Gerçi cunta düşünce özgürlüğünü kökten yasaklayan 52 sayılı kararnameyi kaldırdığını açıklamak zorunda kaldı. Ne ki o yine bildiğini okuyor. Hem eski yasaklar sürüyor, hem de 70 sayılı yeni bir da-

▶Arkası 7. sayfada

PARTİ YAŞAMI

Coşkulu görevler bizi bekliyor

N. GÜREL

19 Ağustos günlü Anadolu Ajansı bülteni, Tarsus'da 93 tekstil işçisinin sendikalarının yerel kongresine hazırlık toplantısı yaptıkları için gözaltına alındıklarını bildiriyor. 17 Ağustos günlü "Cumhuriyet"te Teksa fabrikası işçileri adına yazılmış bir mektupta, "Bu anayasa yapılırken ne işçiye, ne köylüye bir şey soran oldu" deniyor. Diyarbakır'da 64 sendikacı yaptıkları toplantıda cuntanın anayasasını mahkum ediyorlar. Büyük bir sendikanın başkanı "Susmayacağız, sesimizi yükselteceğiz" diyor. Pasabahçe Tekel'den bir işçi "halkımız 1961 Anayasası'ndan daha ileri bir anayasaya layıktır" diyor. 26 Ağustos günlü "Cumhuriyet"de bir başka Tekel işçisi: "Biz bu anayasaya gereken yanıtı sandık başında vereceğiz"...İşçi sınıfından, öteki emekçi yığınlardan ilk açık protesto sesleri duyuluyor. Üstelik, cunta koşullarında yığınları hareketlendirebilmek için yalnızca ekonomik ajitasyon yapmak gerektiğini savunan, 12 Eylül öncesinin kimi "sol"larına parmak ısırtırcasına, yığınlar son derece politik bir konuda, en politik konuda, rejimin geleceği konusunda söz söylemeye hazırlanıyorlar.

Daha birçok belirti, 12 Eylül sonrasında geri çekilen yığın hareketinin önümüzdeki dönemde yeniden bir canlanma içine girmesinin olanaklı olduğunu gösteriyor. Hoşnutsuzluk hızla yayılıyor. Cunta her attığı adımla sınıf çelişkilerini keskinleştiriyor. Daha geniş güçleri karşısına alıyor. Rejimde açılan gedikler daha da büyüyebilir.

Yığınlara, daha çok yığınlara

Şimdi bize düşen, yığınların yeniden hareketlenmesine yönelik bugünkü eğilimi dikkate alarak, partiyi ve kadroları koruma görevini hiç unutmadan, yığınlar içindeki parti eylemini güçlendirmektir. Görevimiz yığınların savaşarak, somut eylemlerle anayasa referandumuna hazırlanmalarına öncülük etmektir. Yığınların nabzını elde tutarak, onlarla birlikte savaşarak, küçük-büyük, dar-geniş demeden onları somut eylemlere özendirmektir. Onların, eylemin daha üst, daha geniş biçimlerine geçmeden bunu göze almadan, istemlerine ulaşmanın olanaksız olduğunu, kendi deneyleriyle görmelerini sağlamaktır. Bu somut savaşımlar içinde daha ileri istemleri formüle etmek, yaygınlaştırmaktır.

Hedefimiz, referandumda yalnızca aritmetik bir "Hayırcılar" çoğunluğu sağlamak değildir. Referandum ertesinde savaşımı daha da yükseltmeye hazır olacak, cuntaya öldürücü darbeyi vurmaya yönelebilecek bir politik çoğunluk oluşturabilmektir! Bu, ancak, yığınların bugünden başlayacak aktif eylemine birleşik gücüne dayanarak oluşabilir... Yığınların örgütlülüğü, birliğini yükseltecek; onları daha üst düzeyde istemlere yöneltecek; politik eğitimlerini yetkinleştirecek eylemler! Bunları destekleyecek, özendireceğiz. Yığınların savaşımını yükseltmede, sonuç alıcı kılmada kadroların belirleyici rolü buradadır.

Yığınlar şimdi dikkatle politik güçleri izliyorlar. Anayasa konusundaki tutumlarını ölçüyorlar. Eşsiz bir sınav dönemidir bu! Coşkulu görevler bizi bekliyor. TKP'ni, işçi sınıfının bu keskin silahını, bu savaştan daha da güçlendirerek çıkartmak, bu elimizdedir. Yığınların, tüm demokrasi güçlerinin çıkarına olan en doğru, tek doğru politikayı bizim savunduğumuzu onlara göstereceğiz. Yalnız beklediğimiz, bizi bekleyen yığınların olduğu yerlerde değil, yığınların tartıştığı, eyleme hazırlandığı, eylem yaptığı her yerde olacağız. Savaşmak isteyen savaşan her işçi, her aydın, her emekçi yanıbaşında bizi görecek! Karagünde işçiyi, aydını yalnız komadık. Savaş günlerinde hiç koymayacağız!

Yığınları bilinçli-örgütlü eylemlere yönelt!

Oportünizme vura vura

Politik savaşımın yeni bir evreye girdiği günümüzde, oportünizmin her türüne karşı savaşım daha büyük bir önem kazanıyor. Bu oportünist akımların etkisi altındaki iyi niyetli savaşkan kadroları yığınların savaşımına kazanmak için de zorunludur. Bugün, "cunta koşullarında yığın eylemi yapılamaz" biçimindeki sağ akımlarla yığınların gündemlerine aldıkları her yakıcı sorun karşısında "Bu ancak devrimle çözülür!" şablonuyla somut devrimci savaşımdan yan çizen "sol" akımlar, yığınları anayasa savaşımından uzak tutmada birleşiyorlar.

Örneğin, "İşçinin Sesi"ne bakalım. Bu derginin 204. sayısında E.Engin yandaşlarına "Hazır olalım!" diye seslenıyor. "Değişmeler bir anda başlayabilir ve olaylar çığ gibi büyüyebilir."

Bu üç dört kelimede oportünizmin tüm enginliği yatıyor. E.Engin'in kısa süre önce "uykuya yattığını", "bayıldığını" yazdığı "devrimci durum"u, ilk protesto sesleri ile "diriltme" tutkusuyla kullandığı abartmalı uslubunu hoşgörelim. Ve onun önümüzdeki dönemde kendiliğinden yığın eylemlerinin gündeme gelebileceğini doğru bir biçimde öngördüğünü kabul edelim. Asıl oportünizm, "Hazırlanalım" sözünde ve bunun pratik işlevinde yatıyor. Gerçek bir devrimci, hiçbir zaman yığınların kendiliğinden eyleme geçmesini beklemez. Komünistin görevi yığınları bilinçli eylemlere yöneltmektir. E.Engin ise, "İşçinin Sesi" yandaşlarını, bugün, "hazırlanmaya" çağırıyor. Yığınları hazırlamaya değil! Çünkü okuyucusu "Nasıl hazırlanalım?" sorusuna, "disiplinli olun" ve "yaz taarruzu ödentisini artırın"dan öte bir yanıt bulamıyor. Yürükoğlu'nun taktiği şimdi, yığınlara gitmek isteyen, "kağıt katlamaktan bıktık" diyen ve hızla daralan tabanını, "tetik çekeceğimiz günlere birşey kalmadı" ninnisiyle oyalamaktır.

Yürükoğlu oportünizmin işlevi "İşçinin Sesi"nin son sayılarında çok açık belgeleniyor. Örneğin, o allı-pullu, 200. sayının 32. sayfasında Turgutlu'daki jandarmanın zorbalıkla bastırdığı bir halk eylemini anlatan S.Y., mektubunda, doğru bir biçimde, "görev bu tür doğal çıkışları örgütlemek, artmasını sağlamaktır." diyor. Aynı şekilde, 199. sayıda Ankara'dan S.Ayık, "gecekondu halkı yıkıma karşı durmak için birleşiyor. Derinden derine direniş gelişiyor." diyor. Bu direnişin içinde yer almak, ona yol göstermek isteği Ayık'ın satırlarına yansıyor. Ama "her nedense", 201-202. sayıda gene Ankara'dan, bu kez İsa (!) Ayık şöyle diyor: "Şu anda toplantı, grev, yürüyüş vb. yaparsak... dediklerini yaparlar. (Bizi kurşuna dizerler.) Bu yüzden bizim de şimdilik grev, açık toplantı vb. yapmaya niyetimiz yok."Ve sonra 204. sayıda gene İsa Ayık, şimdi ne yapılması gerektiğini açıklıyor:"Sürekli çalışıyoruz, araştırma yapıyoruz, tartışıyoruz."

Yürükoğlu işte böylece yandaşlarını bir yandan, "Şimdi eylem yapmayın, Sovyetler Birliği demokratik mi değil mi bunu tartışın", öte yandan "Her an gene devrimci durum patlak verebilir" diyerek şaşırtıyor. Sonuçta iyi niyetli kadroyu zorla serüvenciliğe itiyor.

Unutmayalım! Yığınlar içinde parti eylemini güçlendirmede elde edeceğimiz her başarı, yurdumuzun ABD yönetiminin elinde savaşlara sürüklenmesini önleme ve cuntaya anayasa savaşımında ağır bir darbe indirme görevlerini yerine getirmede olduğu kadar, iyiniyetli kadroları oportünist akımların elinden kurtarmada da belirleyici olacaktır.

Savaş kışkırtıcılarına karşı birlik

Gerici basında,açık savaş kışkırtmacılığına kadar varan bir anti-Sovyetizm dalgası yükseliyor... Ve Dışişleri Bakanı Türkmen de, "son sınır olayı" gerekçesi ile "Sovyetler Birliği ile ilişkileri yeniden gözden geçirmek"ten söz ediyor. "İtimat ortamının korunması gerekirdi" diye suçluyor...

Anımsayalım: Önce Esenboğa'da Ermeni teröristlerinin saldırısı. Öyle bir saldırı ki, "Hürriyet" gazetesi bir gün önceden "olacağını" bildiriyor!.. Esenboğa saldırısını Sovyet sınırındaki provokasyon izliyor: Sovyet sınırına sürülüp Sovyet askerleri üzerine ateş açtırılan iki Mehmetçik öldürüyor. Cunta, erlere emir vereni ve sınır tutanağını kamuoyundan gizliyor.Esenboğa saldırısı ile başlayan anti-Sovyet kampanya, hiçbir engelle karşılaşmadan hızla doruğuna varıyor... Ve tüm bunlar nasıl günlerde olup bitiyor? Reagan'ın "6 ayda kazanılabilir türden atom savaşı" planını açığa vurduğu günlerde! Amerikanın, bağlaşıklarına Sovyetler Birliği'ne karşı ambargoyu dayatmaya çalıştığı günlerde! Amerikan destekli İsrail'in bölgemizi yine kana boyadığı günlerde!..

"İtimat ortamını korumak" diyor Türkmen. Esenboğa ve SSCB sınırındaki CIA senaryosu sahnelenirken, suçluların üstüne gidecek yerde açıklamalarıyla komploculara hizmet etmek, "itimat ortamını" mı korumaktır? Amerikan Çevik Güçlerine Erzurum'da, Van'da Türkiye halkından da gizli hazırlanan üsler, yeni tür atom roketleri taşıyan B-52 stratejik bombardıman uçakları için yaptırılan özel pistler midir "itimat ortamı"? Yoksa topraklarımızdaki NATO-ABD üsleri, atom harmanları, atom mayınları, NATO manevraları mıdır? Cuntanın anayasasında NATO komutanlarına tanınan, (Türkiye'ye de danışmadan!) Türk silahlı kuvvetlerini harbe sokma yetkisi midir "itimat ortamı"?..

Sovyetler Birliği ile doğrudan doğruya komşu tek NATO ülkesi: Türkiye... Yakındoğu'da tek NATO ülkesi: Türkiye... NATO'da kaldıkça her uluslararası sürtüşmenin, gerilimin ilk kendini göstereceği ve en büyük zararları vereceği yerlerden biri yurdumuz. Bu yüzden de Türkiye'de barışçı bir politikaya her yerde olduğundan fazla gereksinimi var dünyanın. Ve aynı nedenle, bizler de, barışçıl, güvenlikli bir dünyaya her ulustan daha fazla gereksinimi olan bir ulusuz. Felaket-tellallarına, savaş kışkırtıcılarına yardımcı olmak, anti-Sovyetizmi körüklemek, ulusun yazgısı ile kumar oynamaktır. Ulusal güvenliği ABD çıkarlarından üstün tutan her yurttaşa sorumluluk düşüyor: Anti-Sovyet, ırkçı, şoven kışkırtmalara karşı birleşmek! Gerçek bir karşılıklı güven ortamı için, yumuşama için, barışçı, blok dışı bir Türkiye için birleşmek!

İ.D.

Savaşım sürüyor

B.Güner

FKÖ'nün düzenli birlikleri Lübnan'dan çekildiler. Lübnan halkı Filistin'li savaşçıları, sevgi gösterileriyle uğurlarken, FKÖ lideri Arafat, "dünyanın en küçük Arap ordusu, büyük başarılar kazandı." diyordu.

Beyrutta 80 gün yiğitçe direnen ve İsrail'i Beyrut'a sokmayan FKÖ gerçekten de dünya çapında bir politik başarı kazanmıştır. İsrail yönetimi ve ABD,başlıca amaçlarına ulaşamadılar.FKÖ'yü politik ve askersel olarak yok edemediler. Lübnan ilerici Ulusal güçleri Suriye askerleri ve FKÖ arasındaki savaş kardeşliği daha da perçinlendi.Bu direniş,nazi yöntemlerine parmak ısırtan İsrail'i, onu en modern silahlarla savaşa süren ABD yönetimini gerek politik, gerekse moral bakımdan dünya çapında yalıttı.ı BM'nin Filistin konulu özel Oturumu,bağımsız bir Filistin devleti kurulmadıkça, İsrail işgal ettiği Arap topraklarından çekilmedikçe, Ortadoğu'ya kalıcı bir barışın gelmeyeceği kararını aldı. 1983 Ağustosunda Paris'te, BM'in Filistin konulu uluslararası konferansını toplantıya çağırdı.

FKÖ'lü savaşçıların yiğit direnişi, yadsınmaz bir biçimde şunları da gösterdi: Eğer arkasında ABD emperyalizmi olmasaydı, İsrail bu savaşı tek başına ve bu boyutlarda sürdüremezdi. Eğer tüm Arap ülkeleri birleşselerdi, ABD İsrail'i bu çapta destekleyemezdi. Öte yandan, eğer Sovyetler Birliği'nin ve sosyalist ülkelerin somut yardım ve destekleri, dünya çapındaki dayanışma hareketi olmasa, İsrail saldırgani Filistin ve Lübnan halkına çok daha büyük zararlar verebilirdi.

Ulusal kurtuluş hareketini, FKÖ'nü "terörist" diye damgalamaya çabalayan CIA patentli kampanya, şimdi İsrail'in Bekaa vadisine göz diktiğini yeni savaşlar tutuşturmak için yeni provokasyonlara yöneldiğini örtbas etmeye kalkışıyor. Lübnan'da faşist bir çete başının İsrail süngülerinin gölgesinde "devlet başkanı" yapılması, emperyalist komplonun sürdüğünü gösteriyor. Direniş, İsrail'i de sardı. Siyonizmin gemlenmesi İsrail'in ABD'nin Ortadoğu'daki savaş maklnesi misyonuna son verilmesi için savaş giderek yükseliyor.

Bu kavgada, biz Türkiye komünistlerine, ilerici güçlerine de önemli görevler düşüyor. Basında FKÖ'ye karşı açılan CIA patentli kampanyanın içyüzünü sergilemek. CIA'nın FKÖ'ye Suriye'ye ve Sovyetler Birliği'ne yönelik provokasyonlarını boşa çıkartmak. Cuntanın ABD desteğiyle ülkemizi bölge halklarına karşı serüvenlere sürüklemesini engellemek. Türkiye'nin İsrail'le tüm ilişkilerini kesmesini sağlamak için savaşmak. Filistin halkının haklı davasına sahip çıkmak. Bu savaşı sürdüreceğiz!

YAŞAYAN SOSYALİZM

Halk denetimi

Cunta anayasası, yürütme organları üzerinde, hükümet ve cumhurbaşkanı üzerinde her türlü denetimi büsbütün işlemez hale getiriyor. Ama bundan önceki "Danıştay", "Sayıştay" gibi denetim organları da hiçbir zaman halkın iradesini temsil etmedi. Sosyalist demokraside ise yalnız "halkın kendi kendini yönetmesi" ilkesini en kararlı biçimde uygulamakla yetinilmiyor. Halkın yönetimi yukardan-aşağı, her düzeyde sürekli denetlemesi de sosyalist demokrasinin en önemli bir bileşenini oluşturuyor.

SSCB'de ekonomik, toplumsal ve kültürel alanlardaki hedeflerin, plan hedeflerinin gerçekleşmesi, disiplinin gözetimi halk denetim organlarının ana görevlerindendir. Bu organlar parti ve hükümet kararlarının, devlet planlarının uygulanışını, bakanlıkların' çalışmalarını, işyerlerini denetlerler. Halk denetim organları, her kademedeki yetkililerden rapor, belge, açıklama isteyebilir; bir sorunu, tartışılmak üzere sendikaya, komsomola iletebilir. Tüm önlemlere rağmen eksiklik, hata düzelmezse görevli görevinden alınır.

Halk denetim organları SSCB' Halk Denetim Komitesinden tabanda işyeri, kolhoz, köy mahalle komitelerine kadar her düzeyde var. Toplam 649 bin halk denetim organında 9,6 milyon kişi görevli. Bunun 4,5 milyonu işçi. 146 milyonu kollektif çiftçi. Üçte birinden fazlası kadın. Halk denetim organlarının üyeleri işyerlerinde yapılan genel toplantılarda, işyerinin en çalışkan, saygın kişileri arasından, o işyerinde çalışanlar tarafından seçiliyor. Her 2,5 yılda bir.

Halk denetim organlarının görevi eksiklikleri, hataları saptamakla sınırlı değil. Üretimde verimliliği artırmak, iş yönetimini yetkinleştirmek için öneride bulunmak da görevleri arasında. Örneğin 1975 yılında Kazakistan Cumhuriyeti'nde sanayi ve tarımda gerekli tasarrufun yapılıp yapılmadığını anlamak için geniş bir kampanya başlatıldı. 550 bin halk denetimcisinin görev aldığı bu kampanya sonucunda, binlerce kilovat saatlik enerji rezervleri bulundu, yüzlerce ton metal, çimento ve diğer hammadde tasarrufu sağlandı.

LENİN KÖŞESİ

Parti eylemi-yığın eylemi

Yığınların eylemine, eylemlerin biçimine karşı tutum, yığınların savaşımına tanınan rol, politik savaşımda komünist hareketle, sağ ve "sol" oportünizmi ayıran başlıca bir ölçüttür. Özellikle yığınlarda öfkenin arttığı, ancak henüz hareketsizlikten yığın savaşımının yükseliş dönemine geçilmediği dönemlerde bu konuda doğru bir tutum daha da önem kazanıyor.

Lenin yığınlar içinde daha çok etki kazanmak için eğitsel, pedagojik çalışma yapmayı, politik eylemin karşısına koyan anlayışın yanlışlığı üzerinde önemle durdu. Bunu "Anın yaşamsal ve önemli politik görevlerine karşı doktriner bir körlük" (Lenin yapıtlar, İng. c.8, s.453) olarak niteliyordu. Lenin'e göre yığınları eğitmeye yönelik propagandayı gözardı etmek kadar "politik görevleri pedagojiye indirgemek"de komünistlikle bağdaşmaz (c.8, s. 454) . Yığınların savaşımının düşüş, durgunluk yükselişle belirlenen her aşamasında Lenin'in savunduğu temel ilke, yığınların kendi politik deneyimleri temelinde eğitilmesi oldu. Bu, eylemle, eğitimin birbirinden ayrılmazlığı ilkesidir.

Öte yandan Lenin yığınları yapay araçlarla harekete geçirme, "sol" taktiğinin anlamsız ve zararlı olduğunu vurguluyor ve soruyor: "Yaşamda...özel 'harekete geçiriciler' icad edilmese de yeterince zulüm yok mu?" (c.5, s.420)

Ona göre parti, ne yığınları yapay araçlarla harekete geçirmeye zorlamalı, ne de yığınların yaşam koşullarından duydukları öfke ile kendiliğinden çıkışlara başlamasını pasifçe beklemelidir. Parti yığınların günlük bilinçlerini, ruh hallerini bilmek ve izlemekle yetinmez. Politikası ile bunları değiştirmeye çalışmalıdır. "Tersini savunmak", "izlenmesi gereken proletarya taktiklerinin yerine 'ruh hali'nelikesiz bir bağlılığı koymak olurdu " (c.12, s. 407) Devrimci öncü, yığınların kendiliğinden protestolarını, öfkesini doğru kanala akıtamazsa, bu bereketli ortamdan gericiliğin yararlanmayacağının garantisi yoktur. Lenin işçi sınıfı için "Kendi sınıfının çıkarlarını savunmazsa, başka bir sınıfın zaferinin ana itici gücü olmak" tehlikesine işaret ediyordu. (c.12, s.501) Sovyet bilim adamı E.Primakov, Lenin'in bu sözlerini bizim gibi ülkeler için şöyle somutluyor: " 'alttaki sınıflar', toplumsal bileşimleri nedeniyle, milliyetçi ve dinsel kışkırtmaların, bazen sağ güçler tarafından ustalıkla uygulanan ajitasyon ve propagandanın etkisine, ekonomik bakımdan gelişmiş kapitalist ülkelerin 'alttaki sınıfları'na oranla daha kolay kapılırlar.Yığınsal bilinçleri varolan gerçeğe karşı kendiliğinden bir protesto tarafından biçimlendirilmiştir... Üstelik bu koşullarda, 'alttaki sınıfların bunalımı' bazen karşı-devrimci patlamalara yol açabilir."

Parti, . savaşım istemi yaratan, "net bir amaç ve net bir yol" gösteren, (c.11, s.404), "yığınlar arasında coşku yaratmayı başaran sloganı" (c.17, s.283) ortaya koymalı, yığınları bu savaşımda örgütlemelidir.

Neyi çözebildiler?

S.ÖZER

"Atatürkçülüğe dönüş! Teröre, ekonomik bunalıma, politik kargaşaya son.Demokrasiyi yeniden kuracağız!"

Gerici askersel diktatörlük, erki ele geçirdiği gün, bu sloganlarla ortaya çıktı.

İki yıl sonra durum nedir? Cunta geniş bir destek bulabildi mi? Hayırl Başlangıçta, dayanmak istediği güçlerin de etkisiyle, dengeci bir görünüm kazanmaya çabalayan, "Çevik Kuvvetler" gibi, sosyalist ülkelerle ilişkilerin bozulması gibi ABD dayatmalarına kimi yerde direnmeyi deneyen cunta, şimdi ABD'nin bölgede barışı torpilleyen dayatmalarına köle gibi boyun eğme noktasına kadar geldi.

Cuntanın terörü sona erdirdiği yolundaki sözleri de inandırıcı olmuyor. Cuntaya yolu açan MHP, MİT, CİA kaynaklı yığınsal cinayet dalgası şimdi durdu ama, yerini acımasız bir başka terör aldı. Cunta terörünün kurbanları, doğrudan ya da dolaylı yüzbinlerdir, işçi emekçi sınıflardır, demokrasi güçleridir, halktır.

Ekonomik bunalıma son sloganı daha baştan işçi-emekçi sınıflara fazla bir etki yapmadı. Ama orta tabakaların, bir bütün olarak çeşitli burjuva kesimlerin,çok celisik umutlarını bir süre ayakta tuttu. Ne kadar? Çok kısa bir süre. Sonra? Hergün artan iflaslar, soluğu yurt dışında alan bankerler, uçurumun kıyısına gelen bankalar iflastan kurtulmak için devlet kapısına yığılan şirketler...

Yıkım o kadar büyük oldu ki, uygulanan ekonomik politika, sonunda kendi mimarını yedi. Şimdi durum nedir? Cuntanın akıl hocalarından Metin Toker "Milliyet" gazetesinde "Ekonomi için çok üzgünüm" diye yazdı.

Peki politik kargaşa sona erdi mi? Demokrasiye dönüş yutturmacasına inanan kaldı mı? Bu sorulara açık yanıtlar şimdi yasadığımız günlerden geliyor. Demokrasiden çıkarı olan tüm toplum kesimleri, en başta işçi

▶Arkası 7. sayfada

BİLEN YOLDAŞ
80 YAŞINDA

Savaş yolu

TKP MK Genel Sekreteri Bilen yoldaş 18 Ekim 1982'de 80 yaşında olacak. Bilen yoldaş, 1902'de Rize'de doğdu. Babası, bir deniz subayıydı. İlkokulu bitirdikten sonra, İstanbul' da makine-motor kurslarına gitti. Haliç'de bir fabrikada çalışmaya başladı.Kurtuluş savaşında "cete" oldu. Emperyalist saldırıcılara karşı silah elde savaştı, yaralandı. 1922 yılının 16 Martında Bilen yoldaş TKP'de saf tuttu. Parti, 1923-25 yılları arasında O'nu Moskova'ya, Doğu Emekçileri Üniversitesi'nde öğrenim görmeye gönderdi. 1925 sonbaharında Bilen yoldaş, partinin Adana İl örgütünü kurmakla görevlendirildi. O, bu görevi başarıyla yerine getirdi. 1927'de MK aday üyeliğine seçildi.Bu dönemde Bilen yoldaş birçok kez tutuklandı. Arada partinin merkez organlarının, "Komünist", "Orak-Çekiç" ve "Bolşevik"in yayınlanmasına öncülük etti. 1929-1933 yıllarını Bilen yoldaş, hapiste geçirdi. Polisle ve zindanda, komünist onuru yüksek tuttu. Türkiye'nin 12 hapishanesini dolaştırdılar. 1933'de yeniden bir yerden bir yere götürülürken kaçmayı başardı. Bilen yoldaş, tutukluluk nedeniyle katılamadığı TKP'nin 1932'deki IV. Kongresi'nde MK'ne seçildi.1934'de Partinin örgütlenme sekreteri ve ülke çapındaki illegal işler sorumlusuydu. 1937-1945 yılları arasında İ.Bilen, TKP'ni Komintern'de başarıyla temsil etti.1945'de yeniden Türkiye'ye geldi. Daha sonra MK Politik Bürosu'nda ajitasyon-propaganda ve uluslararası ilişkiler sorumlusu olarak çalışmaya başladı. Bilen yoldaş, TKP'ni komünist ve işçi partilerinin 1957, 1960 ve 1969 Danışma Toplantılarında, 1976'daki Avrupa Komünist ve İşçi Partileri Konferansında temsil etti.

Bilen yoldaş, 1974'den bu yana TKP MK Genel Sekreteri'dir. O, her zaman parti saflarında boy gösteren oportünist, revizyonist, sekter ve bölücülere karşı ideolojik savaşın en ön sıralarında yer almıştır. Her koşul altında Marksizm-Leninizme, proletarya enternasyonalizmine sımsıkı bağlı kalmıştır. TKP ile Lenin'in Partisi SBKP arasındaki kardeşçe bağların pekişmesinde önemli bir rol oynamıştır. TKP'nin 1973 Atılım'ının mimarıdır. Partimizin bugüne gelmesinde belirleyici bir yeri vardır. O, yaşamı ve savaşımıyla bize yol gösteriyor, örnek oluyor.

FRANKFURT-11 EYLÜL

Yurtdışındaki işçiler, aydınlar! Cuntayı protesto miting ve yürüyüşüne katılalım! "Cunta anayasasına HAYIR" belgisini yükseltelim!

Anayasa savaşımında

Durmak ölüm demektir

12 Eylülcü blok sarsılıyor, yığınların savaşımına elverişli koşulları olgunlaştırıyor. Temel görev ilerici güçlere düşüyor.

Ali SAİM

İki yıllık uzlaşma bozuluyor. Profaşist ve gerici generallerle, bir kolu MHP'lileşmiş gerici AP ve Ecevit'li arkadan hançerleyen kimi CHP merkezcileri, sağcıları arasındaki uzlaşma bunalım geçiriyor. Cunta ve onun çevresindeki bu kabuğun çatlaması, savaşına bir gün bile ara vermeyen bilinçli işçi sınıfının yanı sıra, geniş yurtsever, demokratik güçlerin protestosunu alevlendiren nesnel bir etken oluyor.

Uzlaşma niçin bunalım içinde? Çünkü, BİRİNCİSİ, emperyalizm ve işbirlikçi, tekelci burjuvazi, Türkiye'de yeniden demokrasicilik oyununa hazırlanıyor. Bu bir ortaoyunudur. Ortaoyunu da seyircisiz oynanmaz. Emperyalist demokrasicilik oyunu da seçmensiz oynanmıyor. Oyunu başlatanlar, ister istemez milyonlarca seyirciyi bizzat kendileri alanlara çağırıyorlar. Ne ki durumu iyi görmeli. Bankerlerin yıkıldığı, bankaların sarsıldığı, yüzlerce işletmenin iflas ettiği ve emekçilerin derin bir sefalete itildiği koşullarda ortaoyununu seyre gelenlerin durumunu bir tasarlayın: Beş milyon işsiz, 1 milyon bankerzede, on milyonlarca yarı-aç, yarı-tok, 80 bin tutuklu ve 3 bin idam fermanı bekleyen insan, milyonlarca gözü yaşlı ana, baba, kardeş...İşte, demokrasicilik oyunu bu insanların önünde oynanacak. Oyuncuların birbirlerine girmesi, bir bölümünün seyirciye yaltaklanması, oyunun kötü adamına yapmacık lanetler yağdırması, diğer bölümünün dehşete düşüp, oyun arkadaşının yakasına yapışması hiç de şaşırtıcı değildir. Çünkü, politikada ortaoyunu, devletlerarasının oyunlarına hiç mi hiç benzemez. Burada seyirci, işi ciddiye alabilir. Ve artık eline ne geçerse (örneğin"cunta anayasasına Hayır" yazılı mavi oy pusulaları gibi) tomar tomar sahneye fırlatabilir. Bir ihtimal belki daha da ileri gidebilir... İşte bu nedenle, şimdi, 12 Eylülcü blokta halk korkusunun yarattığı bunalım belirtileri ortaya çıkıyor.

İKİNCİSİ, her uzlaşma geçicidir. Onun öncesi de sonrası da çelişkidir. 12 Eylül, büyük burjuvazinin politik güçlerinin, yüksek bürokrasinin geleceğin devrimci dönüşümlerini önlemeye yönelik birliğiydi. 12 Eylül öncesi ise, bunların arasındaki çatışmaların yoğunlaştığı bir dönemdi. Şimdi de, 12 Eylülün sonu, yeniden uzlaşmanın çelişkiye dönüşüne tanık oluyoruz. Bir yandan cuntacı generaller geçmeye hazırlandıkları sözde sivil, militarist baskı rejiminde yetkilerin bölüşülmesi için aralarında boğaz boğaza boğuşuyorlar. Onlar cumhurbaşkanlığını, cumhurbaşkanlığı yardımcılıklarını ele alıp, yedi yıl daha hüküm sürmek istiyorlar. Öte yandan AP'li kodamanlar ise, kestanelerin cunta eliyle ateşten alındığı kanısında olacaklar ki, yeniden erke gelmeye hazırlanıyorlar. Ve elbette, generallerin emri altında hükümet etmek istemiyorlar. İşin özü bu. Ordu ordudur. AP de AP. Tüm belirtiler, cuntaya bugün egemen olan çevrelerle, AP çevreleri arasındaki çelişkiyi gözler önüne seriyor...

Ne yapmalı?

Hangisi iyi? Hangisini ötekine yeğlemeli? Bu soru, dar kafalı küçük burjuvanın, demokrasi savaşından yan çizme amaçlı sorunudur. Hiçbiri iyi değil. Nasıl ki, 12 Eylülcü cuntanın iki kanadı arasında seçim söz konusu değildiyse, bu da öyle... AP'nin çatışması cuntayladır. Yoksa, bu parti, 1961 Anayasası'nın yok edilmesi için elinden geleni yapan partidir...

12 Eylülcü blok (pro-faşist ve gerici generaller kliği ile AP başları ve CHP'nin sağ kanadı)şimdi kaçınılmazlıkla sarsılıyor. Bu da, yığınların demokrasi savaşına atılması için elverişli koşulları olgunlaştırıyor. Burada, temel görev, ilerici güçlere düşüyor.

Günümüzün sorusu şudur: İşçi sınıf, halk, tüm demokrasi yanlısı güçler tepedeki bu "hanı yağma"ya, bu devletin üleşilmesine, erkin ve resmi muhalefetin şimdiden paylaşılıp (başkanlık cuntacı generallere, hükümet, bir kolu MHP'lileşmiş AP'ne, muhalefet ise CGP'lileşmiş CHP sağ kanadına...) bunun da dünyaya "çoğulcu demokrasi" diye yutturulmasına seyirci mi kalacaktır? Gerçekte, 12 Eylülcü bloktaki şimdilik devleti tehdit etmeyen küçük çatlak, eğer demokrasi güçleri birleşir, cesaretle eyleme geçerse, sanılandan daha büyük bir hızla genişleyebilir. Bugün görülmeyen olanaklar, eyleme geçildikten sonra ortaya çıkabilir. Daha şimdiden iki yıldır sessizliğe gömülen pek çok çevre hangi nedenle olursa olsun, hareketleniyor ve bilinçli işçi sınıfı bir gün bile ara vermediği cuntaya karşı savaşıma adım adım katılıyor.

Cuntanın zayıf noktası

Politika alanına aktif katılan yığınların sayısal küçüklüğü ortada... Bunu unutmamak koşuluyla: Daha şimdiden cunta anayasasına aktif çoğunluğun "Hayır" dediğini, evet diyenlerin POLİTİK ARENADA azınlıkta olduklarını; buna karşılık, evet diyenlerin devlet erkine dayanırken, "Hayır" diyenlerin güçlü bir örgütlenmeden, birlikten yoksun olduklarını, geride kalan on milyonlara gidecek araçları henüz yaratamadıklarını söylemek yararlı olur. Referanduma ne yazık ki az zaman kaldı. Cunta, 2 yıldır etkisizleştirilen geniş demokrasi güçlerine yeniden toparlanmak için elbette zaman tanımak niyetinde olmasa da, vargüçle anayasa tartışmasının, referandumun demokratik bir ortamda yapılması için biz sesimizi yükseltmeliyiz. Referandum savaşımında cuntanın "Aşil topuğu", zayıf noktası budur. Demokratik bir ortam savaşımı demek, cuntanın anayasasının resmen yok edeceği demokratik özgürlükleri, şimdiden istemek demektir. Ve bu yolda bir adım atmak, cunta anayasasına şimdiden bir darbe indirmek demektir. Birkaç ay içinde böylesi başarılar kazanmak zorundayız.

Sonuç ne olacak? Eğer "her şey cuntaya referandumda bir darbe indirmek için" diyerek tüm demokratik politik güçler eyleme birlik içinde atılırlarsa Kasım ayında referandumda cunta yenilgiye uğratılacaktır. Ama bir an için süngü zoruyla sandık hilesiyle anayasayı onaylatabildiklerini düşünelim.Ya da, o güne kadar hiçbir seçime katılmayan (seçmenin her zaman yüzde 30-40'a yakını katılmaz seçimlere) burjuvazinin bilinçli olarak politika dışına sürekli ittiği toplumun en geri kesimini oluşturan on milyonlarca insan, hapis tehdidiyle sandık başına geldiği için cuntanın kazandığını varsayalım... Böyle de olsa tüm referandum savaşımı boyunca örgütlenen, kendi istemlerini haykıran gerçekten halkın temsilcisi olmaya hak kazanmış bir güç, iki yıl aradan sonra politik savaş alanına çıkmış olacaktır. Bu güç erkin militarist polis devleti yanlılarına geçmesine engel olamasa bile sahte muhalefeti sahneden kovacaktır.Bu, cuntasız cunta rejimini alaşağı edecek olan politik gücün bir bölümünü yaratmak demektir.

Eyleme geçelim. Ya kazanacağız. Ya da kazanma olanağını yaratacağız. Durmak ölüm demektir.

TKP Yayınları

"YAŞAMIMDAN"

ASBP MK Genel Sekreteri ve DAC Devlet Konseyi Başkanı E. Honecker Yoldaş'ın aynı adlı kitabından faşist Nazi rejimi altındaki savaşım deneyimlerini içeren bölüm. Onu fabrikada, köyde, semtte savaşanlara ulaştırmak, savaşım gücümüzü artıracaktır.

YIĞINLARIN İÇİNDE

Olanağınca çok insanı aktifleştirmek

Yaşar C. - İSTANBUL

Hata ettiler. Tam Şeker Bayramı arifesinde açıkladılar anayasalarını. Bıçak kemiğe dayanmış, bayram ziyaretlerinde paçavraya çevrildi cuntanın anayasası...Şimdi semtimizdeki CHP'lilerin hemen hepsi bize hak veriyor. Birçok sayılır-sevilir kişinin desteğini kazandık. Konuk gittiğimiz, konuk ettiğimiz ailelerle, komşularımız, iş arkadaşlarımız, kahveye gelen tanıdıklarımızla gazetelerden anayasa tartışmalarını, okuyucu mektuplarını izliyoruz. Şubat ayı DİSK kampanyasında olduğu gibi, değişik kişilere telefonla sesleniyor, bulduğumuz adreslere mektup yazıyoruz. Deneyimimiz gösterdi ki, salt sözle ikna etmek, kalıcı olmuyor. İnsan ancak uğrunda uğraş verdiği görüşleri, sağlam, kalıcı biçimde benimsiyor: öğrendiğini öğretiyorsa, tanıdığı birine bir mektup, bir gazeteye bir okuyucu mektubu yazıyorsa...Kimileri cunta baskısından ürküyor. "Eylemci", "örgütlü" damgası yemekten korkuyor. Nutuk atmak, "eylem yapalım", "örgüt kuralım" diye boş yere gösterişli laflar etmek gibi yanlış tutumların her zaman zararını gördük. Konuştuğumuz insanın düzeyine uygun konuşmak, ama her bir kişiyi, yapabileceği ölçüde, az ya da çok aktif çalışmaya kazanmak! Onun kendisinin de yaratıcı olmasını, önerilerde bulunmasını sağlamak gerek. Örneğin bir öğretmen, posta ile anayasa üzerine bir "tek tip mektup" yaymayı önerdi: Mektup, okuyucuyu da "bu mektubu çoğaltıp, postayla yaymaya" çağıracak. Genç bir işçi, kahvede ortak bir dilekçe hazırlayıp ev ev imza toplamayı, sonra da kahvede gazetecileri de davet edip, bir toplantı yapmayı önerdi...Çalışmamızın ölçütü, olanağınca çok insanı aktifleştirmek, seyirci durumundan kurtarıp bir şeyler yapmaya özendirmek...

Cuntayı yenmek olanaklıdır

Suphi A., Mehmet C. - ESKİŞEHİR

Tartıştığımız arkadaşların çoğu bu anayasanın gerici, halk düşmanı bir anayasa olduğunda birleşiyor. Ama herkes bundan aynı sonuçları çıkarmıyor. Tartıştığımız kimi sorunlar ve yanıtlarımız:

"Savaşacağız da ne olacak? Cunta referandumda nasıl olsa kazanacak!"

Anayasa açıklanalı görülmemiş bir tepki doğdu... Değişik politik görüşlerden insanlar, farklı çıkış noktalarından aynı yere vuruyorlar. Bu geniş muhalefet, hareket birliğini sağlarsa, demokratik güçler birlikte savaşırsa, cuntayı referandumda yenmek pekala olanaklıdır. Uruguay halkı da orada cuntanın anayasasını referandumda reddederek, bunun olanaklı olduğunu kanıtladı. Anayasaya "Hayır" bayrağı altında bilinçli, geniş yığınsal bir halk hareketi oluşursa, bu, en kötü durumda bile cuntaya, gericiliğe ağır darbedir. Cuntayı devirme, demokratik bir düzen kurma yolunda büyük bir adımdır. Zaten bunları bildiğinden, cunta "anayasa reddedilirse askersel rejim kalır" diye tehditler savuruyor...

"Anayasa reddedilirse cunta gitmem diyor. Oysa anayasalı sivil bir rejim, askersel diktatörlükten ne olursa olsun iyi değil midir? Öyleyse anayasa kabul edilmeli!"

Rejimin demokratikliği, laikliği sırtında üniforma bulunup bulunmadığına bakmaz. Halkın çıkarlarını savunuyor mu? Halkın, hakkını savunmak için ne olanakları var, ne kadar söz sahibi? Ona bakar. Baskı, terör, hile ile bu anayasa "evet" oyu alırsa, bugünkü koşullardan bile daha ağır, sürekli bir "militarist polis rejimi", bir "cuntasız cunta rejimi" gelecek. Ama "Hayır" alırlarsa, cunta kalmayı başarsa bile, o, halkın resmen reddettiği, salt zorbalığa dayandığı açığa çıkmış, çok zayıflamış bir yönetim olacak. Demokrasi güçleri ise kendi gücünü tanımış, çok güçlenmiş olacak. Acaba cunta böylesi koşullarda ayakta kalabilir mi? İşçiler, aydınlar, yurtsever askerler buna seyirci kalır mı?

"Henüz referanduma çok var. Hele o gün gelsin Hayır oylarımızla nasıl olsa bildireceğiz haddini cuntaya"

Bu aşırı iyimser tutum da önceki yılgınlık kadar zararlı. Bu, cuntanın elindeki baskı ve hile olanaklarını görmemek demek. Ancak demokratik bir anayasa isteyen güçler birlikte, örgütlü savaşım verir, ve cuntanın başa çıkamayacağı geniş yığınsal bir halk hareketi oluşursa, cunta o zaman referandumda yenilgiye uğratılabilir. Bunun için bugünden birlikte savaşım gerek. Yoksa kazanan cunta ve gericilik olur...

Gerici anayasa gerici cuntanın çocuğudur

Kimi arkadaşlar ise, anayasanın gerici, özgürlük düşmanı niteliğinin cuntanın niteliğinden kaynaklandığını görmüyor:

"MGK demokratik bir ortamda anayasanın tartışılmasından yana. İşte 70 numaralı karar!"

Bu karar nasıl çıktı ortaya, bakalım: Önce kamuoyu, basın, yığın örgütleri, yurttaşlar anayasayı tartışmaya başladılar. Cuntanın yasaklarına aldırmadan... Cunta ancak bunu önleyemeyeceğini anladıktan sonra, boyun eğmek, zaten ona sormadan yürütülen tartışmanın yasallığını tanımak zorunda kaldı.Ama kimi yasaklar sürüyor...Anayasanın getireceği ortam ise, bu sınırlı tartışma ortamından bile daha baskıcı: Peki özgür tartışmadan yana olsa cunta, fikir özgürlüğünü yok eden anti-demokratik sınırlandırmaları anayasasına koyar mıydı? 70 numaralı karar cuntadan söke söke yasal haklar almanın olanaklılığını gösteriyor. Bu haklardan sonuna kadar yararlanmak ve bu hakları genişletmek için savaşmak gerek. Cunta yasaklarının sınırlarını yaratıcılıkla, yeni eylem biçimleriyle zorlamak gerek. Soracağız: "Yurtseverler zindandayken, tutukluların gözaltındakilerin ne tartışma,ne oy hakkı yokken, partiler, sendikalar, örgütler ya yasak, ya da çalışmaları sınırlanmışken... Red oyunun propagandası bile yasakken, hangi özgürce tartışma ortamı?" Ve bu özgürlükler için savaşacağız.

"Bu anayasayı MGK değil, Aldıkaçtı hazırladı. MGK düzeltecek, demokratikleştirecektir."

Evren'in Danışma Meclisi açılış konuşmasını anımsayalım: Cumhurbaşkanının yetkilerinden, derneklere yapılan baskılara, faşist 141-142'nin anayasaya girmesine kadar, hepsini daha o zaman, o belirtmedi mi? Aldıkaçtı belki işini çok beceriksizce yaptı ama, anayasanın özü, cuntanın gericiliğidir. O, cuntanın "çocuğudur"! Şimdi, yükselen tepkilerden ürktüler: Belki anayasalarının şurasını-burasını düzeltip "İşte demokratik oldu" diye halkı aldatmaya kalkacaklar.Belki de "Bu olmadı" deyip referandumu ertelemeye, halkoyundan kaçmaya çalışacaklar. Uyanık olmalı, aldanmamalıyız. Cunta yıkılmadan, demokrasi yolu açılmaz.

"Danışma meclisi anayasayı demokratikleştirecektir."

Bu görüş de, cuntanın manevralarına yarar. Danışma Meclisi kimin malı? Onu cunta seçtil Ama "Hayır" sesleri tüm ulusu sararken, bunun DM'nde bile yankılanmasını da önleyemediler. Bu önemsiz değil: DM'ndeki "Hayır" sesleri, halkımızın referandumda "Hayır" demesine yardımcı olacaktır. Yeter ki cuntanın DM'sinin bu anayasanın demokrasi düşmanı "özünde" bir "değişiklik yapabileceği" düşüne kapılmayalım...

TKP 62 yaşında

▶Başı 1. sayfada

rafı olmakla kalmadı. Gericiliğin kendi çözümsüzlüğünü, açmazını, çöküntüsünü de sergiledi. Onların çıkmazı kapitalizmin çıkmazıdır. Emperyalizmin çıkmazıdır. İşte Reagan da bir yandan "sosyalizmin çöktüğünü" ilan ederken, öte yandan sosyalist ülkelere, ulusal ve sosyal kurtuluş savaşımı içindeki halklara karşı "anti-komünist bir haçlı seferi" çağrısı yapıyor. ABD de, barış güvencesi SSCB'ni, sosyalist ülkeleri nükleer savaşla tehdit ettikçe, karşısında dev bir barış hareketi buluyor. Sosyalist ülkeleri yalıtma, ekonomik ambargo girişimi, kendi kendini yalıtmaktan başka sonuç vermiyor...

Türkiye'deki demokrasi güçlerine, TKP'ne karşı cuntanın anti komünist saldırıları, son dönemde daha da yükseltikleri dünya ölçüsünde anti-komünist haçlı seferinden bağımsız değildir. Evren, 12 Eylülcü anayasaya hayır diyen, işkencelere cinayetlere karşı çıkan tüm demokratları gerilletmek, demokrasi güçlerini bölmek uğruna, TKP'nin muhalefetin önemli, belirleyici bir parçası olduğunu ortaya koymayı gözealdı. Bunu onlar demokratik yığın örgütlerini gerilletmek için, TKP ile demokrasi güçleri arasına kama sokmak için daha önce de denediler: Onbinlik, yüzbinlik, milyonluk etkili saygın yığın örgütlerini, bir DİSK'i, bir Köy-Koop'u, bir Barış Komitesini, pek çok CHP saylavını "TKP'nin görüşlerini savunuyor" diye suçladılar, Faşist 141-142. maddelerle tehdit ettiler, yargıladılar, zindanlara attılar. Ama bu saldırıları şimdi mahkemelerde yürekli insanların direncine çarparak parçalanıyor! "İşkencelere son", "Cunta anayasasına Hayır" diyen demokratları gerilletme çabaları da aynı şekilde yenilgiye uğrayacaktır! Bu tür saldırıları, tehditleri ile onlar sürekli TKP'nin etkinliğini, onun güncel istemlerinin geniş halk yığınlarının istemleri olduğunu itiraf etmiş oluyorlar. TKP'ni yasaklayan 141 ve 142. maddelerin aynı zamanda tüm barış ve demokrasi güçlerinin başı üzerinde bir Demokles kılıcı olduğunu kanıtlamış oluyorlar. Hele Afyonkarahisar konuşması ile Evren "Türk-İş'ten Esnaf derneklerine kadar, gerici anayasaya karşı çıkan tüm halk ve komünistler bir yana, bir avuç gerici ile cunta bir yana" diye itiraf etmiş oluyor.

Cuntanın anti-komünist saldırılarında bizler, demokrasi güçleri, komünistler ağır yaralar aldık. Ama gericilik bu saldırılarıyla kendi bağrında da yaralar açtı. Bizim aldığımız yaralar onarılır. Geçicidir. Biz yaralarımızı sarıyor, dersler çıkarıyoruz. Ama onların aldığı yaralar onmaz yaralardır. Kalıcıdır. Uzun erimde öldürücüdür! Ne kadar zalim, ne kadar saldırgan da olsalar, kazanan halkın gücü olacaktır. Biz komünistler halkımızla, işçi sınıfımızla birlikte saldırıya uğradık. Onlarla birlikte savaştık. Yüzümüz de işçi sınıfımızla, halkımızla birlikte gülecektir.

5. Kongremize yürüyoruz. Partimizi daha da güçlendireceğiz. Halk yığınlarıyla simsıkı bağlanacağız. En geniş demokrasi ve barış güçlerinin birliği için çabalarımızı daha da yükselteceğiz. Yarın bizimdir yoldaşlar, yurttaşlar!

— SINIF DÜŞMANININ — İTİRAFI

"...TKP bugün de en güçlü sol örgüt durumundadır. Zira çok eski bir geçmişe ve tecrübeye mâlik olup..."
(DİSK davası iddianamesi, sayfa 26)

TKP Merkez Komitesi bildirisi

▶Başı 1. sayfada

yatmayla bu kez anayasaya "Hayır" deme, halkı bu yönde uyarma özgürlüğünü çiğniyor.

Bununla birlikte, bu anayasa taslağı cuntanın hiç de beklemediği ölçüde geniş demokrasi güçlerinin sert tepkileriyle karşılandı. Referandum öncesinde şu gerçek ortaya çıktı: ABD emperyalist çevreleri, Federal Alman gerici güçleriyle, içte işbirlikçi tekelci burjuvazi, toprak ağaları bunların politik güçleri, faşizm yanlıları ve AP çevreleri, dışında hiçbir politik ve sosyal güç bu anayasa taslağını desteklemiyor. 27 Mayıs Hareketini gerçekleştiren ordunun önayak olduğu 1961 Anayasasını yırtan generaller cuntasına ordu sıralarından da tepkiler artıyor. Bu tepkiler ancak halk yığınlarının eylemiyle birleşirse sonuç alıcı olabilir.

Kuşkusuz gericiliğin kendi içinde de anayasa sorununda çatışmalar sürüyor. Erkten daha fazla pay kapma amacına yönelik bu çatışmada kimi AP çevreleri cumhurbaşkanının sınırsız yetkilerle donanmasına karşı çıksalar bile, onlar, anayasa taslağının halk düşmanı demokrasi düşmanı özünü tümüyle destekliyor.

Ekonomik bunalımı aşamayan, milyonlarca yurttaşı işsizliğe, milyonlarcasını vurguncu bankerlerin soygununa yuvarlayan, devlet malını Dünya Bankasına ipotek eden, ABD emperyalizminin dayatmalarına kölece boyun eğen cunta, halkın ulusal demokratik hareketini bastıramadı. Giderek içte ve dışta yalıtlandı. Şimdi cunta, bu yeni koşullara ayak uydurmaya çalışıyor. Generaller cuntası anayasa taslağına karşı çıkan güçleri kimi önemsiz ayrıntı sorunlardaki ödünlerle bölmeyi planlıyor. Daha da önemlisi bu güçlerin eylemini yalnızca demeçlerle sınırlamaya, tepkilerin yığın eylemine dönüşmesini önlemeye çalışıyor.

Cuntanın süngüleri altında yiğitçe anayasa taslağına karşı çıkan tüm güçler bu durumda birleşmeli ve yığınsal eylemlerle referandumda cuntaya "Hayır" demelidirler.

Demokratik koşullarda referandum için çabalarımızı arttıralım.

- 70 sayılı karar kalkmalıdır.
- Genel Af,
- MHP dışında tüm politik partilere özgürlük,
- Tüm sendikalara özgürlük,
- Basın, gösteri, grev, özgürlüğü için eyleme geçelim!

Referandumda sandık başına: 12 Eylülcü, 24 Ocakçı, NATO'cu anayasaya Hayır!

80 bin tutukluyu kurtarmak için! 3 bin idamı durdurmak için! Yığınsal işten atmaları önlemek için! Amerikan Çevik Güçlerine geçit vermemek için! Cunta anayasasına Hayır!

6 Ağustos 1982

TKP MK

Neyi çözümlediler?

▶Başı 4. sayfada

emekçi sınıflar cuntanın anayasa taslağına karşı inatçı bir savaşa girdiler.

Türkiye Komünist Partisi 12 Eylül 1980 günü yayınladığı Açıklama'da askersel cuntanın "Halk hareketinin yükselmesine set çekmek ve bunalımın yükünü daha büyük zorbalıkla halkın üzerine yıkmak amacını" taşıdığını belirtmişti. Demokrasi güçlerini cuntaya karşı savaşa çağırmıştı. İşçi emekçi kesimlerin politik olarak en aktif kesimi 12 Eylülden bu yana cuntaya karşı açık bir savaş yürüttü. Geçen iki yıl içinde işçi emekçi sınıfların, halkın hoşnutsuzluğu daha da arttı, halkın tüm katmanlarına yayıldı ve gerici anayasa taslağına karşı liberal çevrelere kadar, sivil, asker, tüm demokratik çevreleri kapsayan açık bir tepkiye dönüştü.

Bugün bu güçler savaşımlarını birleştirebildiler mi? Bir cephe kurabildiler mi? Henüz değil. Ama hiçbir zaman nesnel olarak bir cepheye bu kadar yakın olmadılar. "Tercüman"da Nazlı Ilıcak "Anayasa taslağı karşısında çeşitli cepheler oluştu" diye yakınıyor.

Demokrasi güçleri, birleşip vurmadıkça, cunta, gericilik yıkılmaz. Şimdi sorun, Toker'lere, Ilıcak'lara "Anayasa için üzgünüm" diye yazdırabilmektir. İşte o zaman cunta karşısında güçlü bir demokrasi cephesi oluşabilir. İşte o zaman ABD emperyalizmi de, iç gericilik, Ilıcaklar, Tokerler de cunta için, yıkılıp giden hayalleri için gözyaşı dökebilirler.

MİLİTANLARDAN

Halkımıza çağrı

DİSK'li, Türk-İş'li işçiler,ilerici demokratlar İstanbul semtlerinde bir çağrı dağıttılar. Halkı fabrikalarda, mahallelerde, okullarda, köylerde "cunta anayasasına karşı HAYIR" kampanyaları örgütlemeye, 12 Eylülcü kara anayasaya red oyu vermeye çağırdılar. Cuntanın tekellerin çıkarlarını savunan, Amerikan dümen suyunda giden politikasını açığa çıkaran çağrı şöyle devam ediyor:

"Şimdi ise en gerici çevreler,cuntacı generaller hazırlattıkları anayasayla, bağımlılık ve ekonomik yıkım politikasını, otoriter, baskıcı bir polis devletiyle kalıcılaştırmak istiyorlar.

Bu anayasayla; sendikalar zayıflatılarak yok ediliyor, toplu sözleşme, grev hakkı kaldırılıyor. İşverenlerin, insanlık suçu olan lokavt yapması hak haline getirilirken, işçilerin dayanışma ve hak grevi engelleniyor. İşçileri yok pahasına satan YHK kalıcılaştırılıyor.

Demokratik toprak reformu engelleniyor. Büyük toprak sahiplerine yeni çıkarlar sağlanıyor. Topraksız köylünün toprak özlemi boğazlanıyor. Memurlara yeni yasaklardan, yeminli kölelikten başka bir şey tanınmıyor.

En temel insan haklarından olan düşünce ve basın özgürlüğü zincire vuruluyor. Cumhurbaşkanının yetkileri arttırılarak;insanca yaşamak isteyenlere karşı sudan gerekçelerle, sıkıyönetimler ilan etme ve ölüm cezalarını onaylama hakkı veriliyor. İkili kölelik antlaşmalarının bağlanması ve ülkemizin Dünya Bankasına ipotek edilmesi kolaylaştırılıyor.ABD güdümünde silahlanma tırmandırılarak, barış kurşunlatılmak isteniyor..."

Boynu bükük çotanaklar

Cuntacı generaller, bu yıl fındık üreticilerini perişan etti. Geçen yıl 403 bin ton olan fındık üretimi, bu yıl yarı yarıya azaldı. Başta Giresun, sonra Ordu ve Trabzon'da, 60 bin ailenin içi kan ağlıyor. Her yıl üreticiye verilen güçlendirme kredisi, bu yıl durduruldu. Onun yerine, ihracatçı adı altında 300 dolayında aracı-tefeci, 5 milyar liralık krediyi yağma ettiler...

Bizde fındığa "çotanak" derler. Daha doğrusu, fındığın dış kabuğunu saran kapsüle. Boynu bükük duruyor çotanaklar şimdi. Çotanaklarla birlikte onbinlerce fındık üreticisi ailenin elleri böğürlerinde kaldı...

Mehmet A. - Giresun

ATILIM'ın notu: Yalnız fındık üreticileri mi? 24 Ocak ekonomik yıkım politikası, tüm Türkiye tarımını, hayvancılığını perişan etti. Beş yıl önce 535 bin ton olan pamuk üretimi, bu yıl 100 bin ton azaldı. Buğday üretimi üç ayda 4 buçuk milyon ton düştü. Arpa, kuru üzüm, kuru incir, ayçiçeği hepsinde azalma var. Tarımsal girdi, gübre ve yem fiyatları birkaç yıl içinde on-yirmi kat arttı. Buna karşılık, taban fiyatları, enflasyon hızının çok çok gerisinde tutuldu.

Çotanaklar hep boynu bükük dursun istemiyorsak, IMF'ci politikacılara, cuntacı generallerin dayattığı anayasaya karşı çıkmaktan başka çıkar yol yoktur.

Bize güçleri yetmez

"Cunta anayasasının sendika maddeleri meclisten aynen geçti" Bunları TİSK'den İbrahimoğlu ile Murat Bayrak'ın adamı Akyol yazdı. Şimdi sendika çevrelerindeki huzursuzluk ve tepkiler daha da arttı. Ama kimi sendikacılar en çok çek-of'un kaldırılmasına kızıyorlar. "Biz nasıl aldat toplarız?" diyorlar.

Görüşümüz odur ki, cunta bu durumda çek-of'u yeniden getirebilir. Bunun karşılığında Türk-İş yönetimini bu işçi düşmanı anayasayı desteklemeye zorlayabilir. Şimdi biz Türk-İş sendikalarının yöneticilerine şöyle sesleniyoruz: Bize gerekli olan, özgür toplu sözleşme sınırsız grev hakkıdır! Ne devletin ne de patronun içişlerine karışmayacağı özgür sendikalardır! Bize savaşta silah gerekli! Biz işçiler o silahı doldurmasını, yağlamasını biliriz. Bırakın çek-of'ları kendilerinin olsun.Çek-of kalktığında sendikalarımızın ilk başta zor duruma düşeceği açıktır. Ama bunlar üstesinden gelemeyeceğimiz zorluklar değildir. İşçi sınıfı kendisi için savaşan sendikaları yaşatmasını bilir. İşçi kendisi için çalışan, kendisiyle birlikte savaşan sendikacıyı bağrına basar. Gönüllü birliğimizle gönüllü aidatlarımızla biz daha güçlü sendikalar yaratırız. Cuntada umut yoktur. O işçilere bir yudum su bile vermez. Biz işçiler, sendikacılar hepimiz birleşip karşılarına dikilirsek ne yapabilirler? Bize güçleri nasıl yeter? Üretim bizim ellerimizdedir! Biz işçiler tarih boyunca hep savaştık da aldık ne aldıysak. Cunta geldiğinden bu yana sesimizi çıkaramadığınız için her şeyi aldılar elimizden. Artık yeter! Birleşelim! Sendikalar ölecek diye bayram eden patronların hevesini kursağında bırakalım!

Hüseyin Ş., Hadi Y.- Ankara

Savaş ilanı yetkisi

...Evren, Afyon konuşmasında: "İki gün önce gelecektik ama, hava yolu kapalıydı, karadan gelmeyi de akıl edemedik" dedi. Cunta anayasası, Ankaradan Afyon'a, iki buçuk saatlik yolu karayolundan gitmeyi akıl edemeyen bu adama tek başına savaş ilanı yetkisi verecek! Böyle anayasaya evet denir mi?

Dursun K.- Afyon

Çırpınış

İngiltere'de "İşçinin Sesi" çevresinde üç dört aydır büyük çalkantılar var. Yürükoğlu'na en yakın bilinen kimi kişilere kadar, birçok kadro onu terketti. Buradan ayrılıp başka ülkelere gidenler de oldu. En çok Sovyetler Birliği hakkında söylediklerine kızıyorlar. Eski yazı kadrosunun dışında yanında kalan azdır. Yürükoğlu, şimdi, "sallantılı kadrolardan arınıyoruz", "zaten herkes bölünüyor" diyerek kalanları teselli etmeye çalışıyor.

Bu amaçla özellikle TKP hakkında yeni "bölünme" haberleri üretiyor. Hele 200. sayıda, TKP içinde, "TKP'nin Sesi"ve "Bizim Radyo" grupları diye iki ayrı fraksiyonun olduğunu yazmışlar. Bu yazı da çıktıktan sonra buradaki yandaşları üzerinde "İşçinin Sesi"inandırıcılığını iyice yitirdi. Bunun üzerine 201-202. sayıda Batı Berlin'den geldiği öne sürülen ve TKP'de bu kentte yönetime muhalif bir grup olduğunu anlatan bir mektup yayınlandı.

Ben bu"mektup"un yalnızca Londra'ya gelen dedikodulara dayanılarak İşçinin Sesi" yazı kurulunda kaleme alandığını öğrendim. Vaktiyle kendine inanmış insanları daha hala aldatabilmek için böyle yöntemlere başvuran Yürükoğlu'nun bu çırpınışları bizde yalnızca nefret uyandırıyor.

Londra

Bir eşek bir eşeğe...

Gerici yazar Nazlı Ilıcak cuntaya yazıyor: "Bakanlar hakkında tahkikat"... "Bu dalgalanmalar Başbakana kadar uzanırsa"... "MGK'nun yapısında önemli bir değişiklik"..."İstikrarsızlık"... ve öfkeleniyor Ilıcak: "Devlet çarkını eşek de olsa döndürür"!..

Mollha C. - İsanbul